

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelman päivitys vuosille 2025-2028

Aseman koulu

OULU

TIIVISTETYSTI - MISTÄ ON KYSE?

- **Yksikkökohtainen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään** lukuvuoden 2024-2025 aikana seuraavaksi kolmeksi vuodeksi 2025-2028.
- Perusta lakipykälissä, kaupunkitason linjauksissa sekä koulun toimintaa ohjaavassa arvopohjassa sekä asiakirjoissa. Suunnitelma on opetussuunnitelman pakollinen liite.
- Osana päivitystä **perusopetukseen laaditaan yhteiset turvallisemman tilan periaatteet**, joita yksikkö soveltaa omaan toimintaympäristöönsä.

NYKYTILANTEEN KARTOITUS
(ml. Antirasistinen keskustelu
työyhteisössä)

**TOIMENPITEIDEN VALINTA
JA TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN**

**PÄIVITETTY SUUNNITELMA
KÄYTTÖÖN ELOKUUSSA 2025**

KESKEISET KÄSITTEET - näitä tavoitellaan

Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Tasa-arvo tarkoittaa eri sukupuolten tasapuolisia oikeuksia ja mahdollisuuksia, sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Päätöksenteossa tasa-arvo tarkoittaa, että päätöksiä tehdään kaikkien sukupuolten kannalta mahdollisimman oikeudenmukaisella tavalla.

Turvallisempi tila pyrkii luomaan paikallaolijoille ja osallistujille tunteen fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Turvallisemman tilan periaatteita ja toimintatapoja noudattamalla kaikki pyrkivät omalla toiminnallaan rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä ja keskustelua. Tilasta vastaavat puuttuvat kaikenlaiseen häirintään ja syrjintään.

KESKEISET KÄSITTEET – näistä pois

Rasismi on ihmisryhmän tai ihmisryhmän jäsenen ihmisarvon alentamista. Se tarkoittaa oletetun ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät.

Syrjintä tarkoittaa, että ihmistä kohdellaan perusteettomasti huonommin jonkin henkilökohtaisen syyn perusteella. Syrjintä on kielletty lainsäädännöllä.

Häirintä on henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista ja tosiasiallista loukkaamista niin, että siitä syntyy uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri. Häirintä on syrjinnän muoto.

Johdantoteksti/perusopetus

”Oulun sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa yhteinen lähtökohta on lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tasavertaisuuden periaatteet ovat tärkeitä kaikkien lapsi- ja nuorisoryhmien toiminnassa. Jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle tulee tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulun toimintaan ja edistää elämäänsä. Oppiva yhteisö mahdollistaa osallisuuden ja aidot vaikutusmahdollisuudet. Yhdenvertaisuutta edistämällä voidaan ehkäistä syrjintää, lisätä ymmärrystä moninaisuutta kohtaan ja ennen kaikkea lisätä kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia.” (Oulun kaupungin opetussuunnitelma, luku 4)

Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan koulumme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2025-2028.

1. Nykytilanteen kartoitus

Selvittäkää koulunne tämänhetkiset haasteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisessa.

Oikealla on esimerkkejä kuinka tarjota kaikille mahdollisuus kertoa huomioistaan.

Henkilöstön antirasismikeskustelu on kaikkien työyhteisöjen toteutettava sivistyslautakunnan päätöksellä.

Oppilaat

- Forms-kysely OPH:n [Tasa-arvokyselyn](#) pohjalta

Henkilöstö

- Antirasismikeskustelu ([seuraava dia](#))
- [Tasa-arvokompassin](#) väittämien arviointi
- [Yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalu](#)

Huoltajat

- Forms-kysely OPH:n [Tasa-arvokyselyn](#) pohjalta

THL:n kyselystä olemme saaneet tietoa:

Aseman koulun luvut 2021 ja 2023 (suluissa Oulun perusopetuksen luvut)

Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä

- 2021 54,5% (41%); 2023 50,8% (42,8%)

Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun

- 2021 50% (43,8%); 2023 54,4% (45,6%)

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana

- 2021 6,8% (14,1%); 2023 10,8% (16,6%)

Kokee koulu-uupumista

- 2021 4,4% (11,1%); 2023 7,8% (14%)

Opettajat usein kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu

- 2021 34,4% (42,5%); 2023 40,9% (42,3%)

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista

- 2021 73% (53,6%); 2023 62,1% (57,7%)

THL:n kyselystä olemme saaneet tietoa:

Aseman koulun luvut 2021 ja 2023 (suluissa Oulun perusopetuksen luvut)

Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä

- 2021 54,5% (41%); 2023 50,8% (42,8%)
- **Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun**
 - 2021 50% (43,8%); 2023 54,4% (45,6%)
- **Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana**
 - 2021 6,8% (14,1%); 2023 10,8% (16,6%)
- **Kokee koulu-uupumista**
 - 2021 4,4% (11,1%); 2023 7,8% (14%)
- **Opettajat usein kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu**
 - 2021 34,4% (42,5%); 2023 40,9% (42,3%)
- **Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista**
 - 2021 73% (53,6%); 2023 62,1% (57,7%)

2. Tavoitteet, toimenpiteet, aikataulu ja vastuuhenkilöt

Kirjoittakaa taulukkoon tavoitteet sekä niihin liittyvät toimenpiteet ja vastuuhenkilöt, jotka laaditte nykytilan kartoituksessa esiin nousseiden haasteiden pohjalta.

	Toimenpiteet lv 2025-2026	Vastuu	Toimenpiteet lv 2026-2027	Vastuu	Toimenpiteet lv 2027-2028	Vastuu
Tavoite 1 Tasa-arvoiset aktiviteetit: Varataan tilaa ja mahdollisuuksia kaikille oppilaille osallistua eri aktiviteetteihin.	Kerhotoimintaa suunnitellaan siten, että niihin voi osallistua kaikki. Välitunneilla huolehditaan, että kaikilla on mahdollisuus käyttää kaikkia tiloja turvallisesti.	Kerho- opettaja, Rehtori ja vararehtori	Toiminto jatkuu	Kerho- opettaja, Rehtori ja vararehtori	Toiminto jatkuu	Kerho- opettaja, Rehtori ja vararehtori
Tavoite 2 Kiusaamisen ja häirinnän suunnitelman päivitys ja käyttöönotto	Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä on päivittänyt suunnitelman ja syksyllä 2025 otetaan päivitetty versio käyttöön	Yhteisöllinen oppilashuolto ja kaikki koulun aikuiset	Toiminto jatkuu ja tarvittaessa suunnitelmaa päivitetään	Yhteisöllinen oppilashuolto ja kaikki koulun aikuiset	Toiminto jatkuu	Yhteisöllinen oppilashuolto ja kaikki koulun aikuiset
Tavoite 3 Edistetään avointa ja kunnioittavaa keskustelua	Laaditaan ja toteutetaan tasa-arvokysely oppilaille sekä tutkitaan tuloksia ja mietitään toimenpiteet	YVTA-ope, Turva- taito-ope ja koulun yhteisöllinen työryhmä	Laaditaan ja toteutetaan kysely huoltajille sekä henkilöstölle ja tutkitaan tuloksia	YVTA-ope, Turva- taito-ope ja koulun yhteisöllinen työryhmä	Oppilaskyselyllä kartoitetaan tilannetta	YVTA-ope, Turva- taito-ope ja koulun yhteisöllinen työryhmä

3. Seuranta tavoitteiden osalta vuosittain

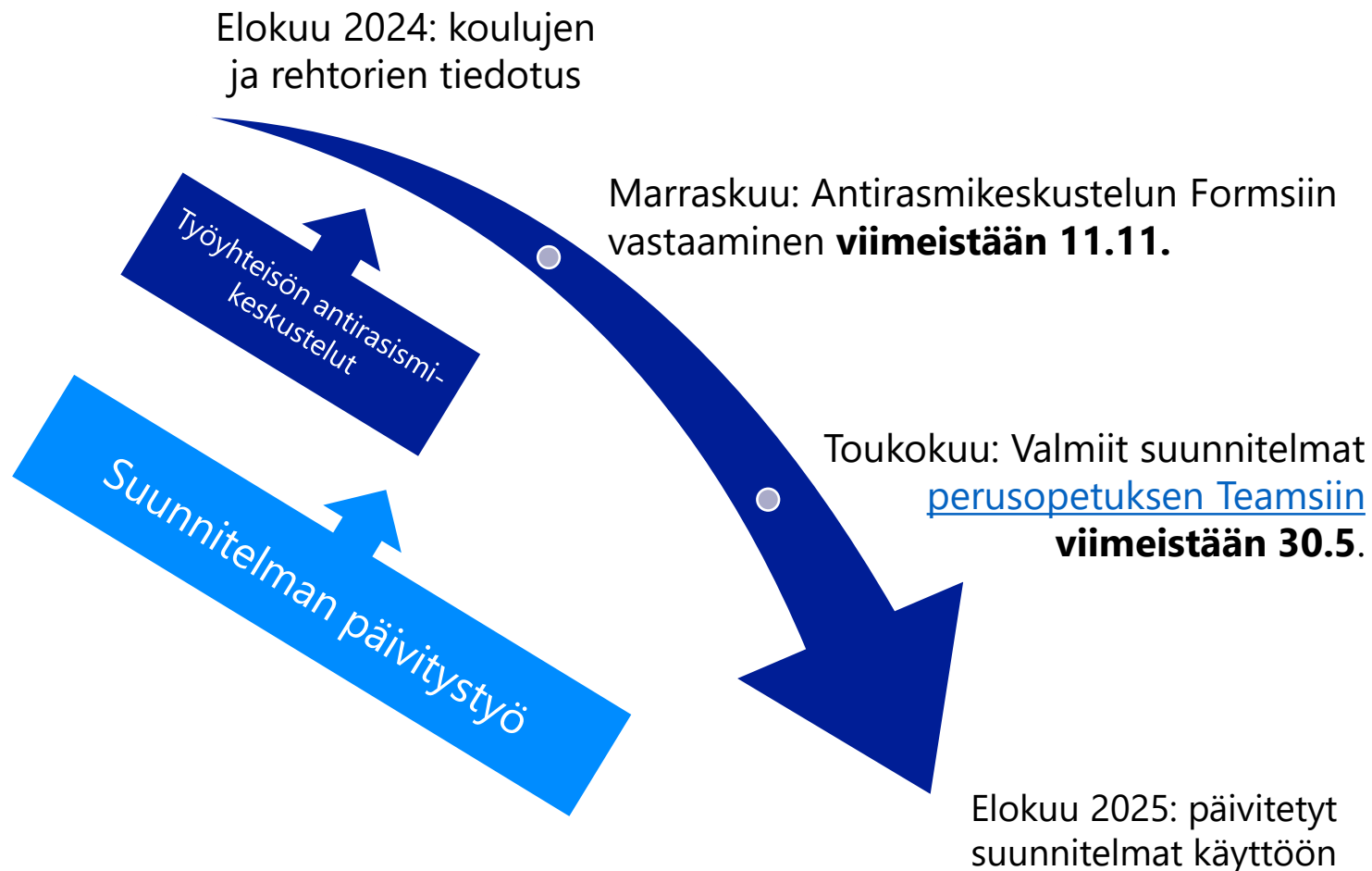

Kirjatkaa taulukkoon miten seuraatte tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista sekä mitä onnistumisia ja haasteita olette kohdanneet.

Tavoite	Mittari (esim. kyselyt, keskustelut, palautteet)	Onnistumiset	Haasteet
2026			
1. Selvittää oppilaiden haasteita	Oppilaille tasa-arvokysely		
2. Terveyskysely	THLn kysely		
2027			
1. Huoltajien kuuleminen	Tasa-arvokysely huoltajille		
2. Henkilöstön kuuleminen	Tasa-arvo kompassi		
2028			
1. Oppilaiden haasteet	Oppilaille tasa-arvokysely		
2. Terveyskysely	THLn kysely		

Aikataulu

TEAMS-klinikat apuna suunnitelman työstössä

25.9.2024 klo 14-15

19.2.2025 klo 14-15

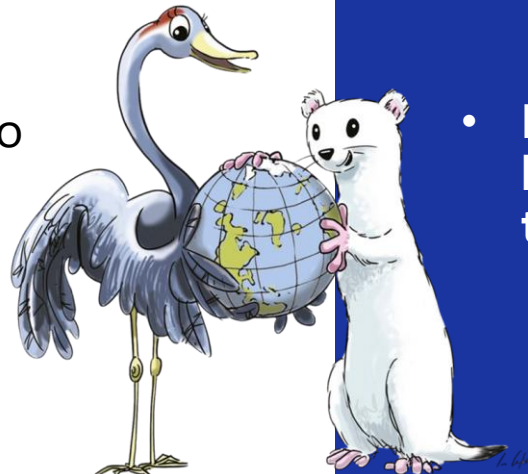
Bonus: Syrjinnästä vapaa koulu

[Syrjinnästä vapaa koulu](#) on osa oikeusministeriön ja eri järjestöjen Syrjinnästä vapaa alue –kampanjaa.

Syrjinnästä vapaaksi alueeksi julistautuminen merkitsee syrjinnän vastustamista, siihen puuttumista sekä ihmisten yhdenvertaisuuden tunnustamista.

Kaupunginhallitus on linjannut, että Oulu lähtee mukaan kampanjaan.

Oulusta kampanjassa mukana ovat jo Talvikankaan ja Maikkulan koulut.

MITEN MUKAAN?

- Julistautukaa Syrjinnästä vapaaksi alueeksi ja tilatkaa Syrjinnästä vapaa alue –merkit kouluunne [tästä linkistä](#).
- Tulostakaa Syrjinnästä vapaa koulu – flyerit [tästä linkistä](#).
- Rehtorin puhe ja aiheeseen liittyvä harjoitus Syrjinnästä vapaa koulu – teemapäivää varten [tästä linkistä](#).

Materiaalit

[Perusopetuksen Teams TAYV -suunnittelu](#)

[Opetushallitus. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelu oppilaitoksissa](#)

<https://yhdenvertaisuus.fi/yhdenvertaisuussuunnittelu>

Yhdenvertaisuuslaki, 14 § muutos 1.6.2023 alk. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325>

[laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)

[Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus \(OuKa/Akkuna\)](#)

[Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

[Perusopetuksen Teamsissa](#)

[Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)

[Yhdenvertaisuuslaki](#)

[Yhdenvertaisuuden arviointi | Yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalu \(finlex.fi\)](#)

[Tasa-arvokompassi perusopetukseen](#)

[Koulu vailla vertaa –opas yhdenvertaisuussuunnitteluun](#)

[Yhdenvertaisuussuunnittelu – Yhdenvertaisuus](#)

[Yhdenvertaisuussuunnittelu – THL](#)

[Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus - Miksi ja Miten? - eOppiva](#)

[Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perusopetuksessa ja päiväkodissa - OuluREPO](#)

[Tasa-arvo teoiksi ja todeksi. Sukupuolten sisäisten ja välisten oppimistuloseröjen syitä ja taustoja perusopetuksessa KARVIN selvitys Tasa-arvo teoiksi ja todeksi](#)

Nykytilan kartoitusta varten tutustu: [Unicefin kysely nuorille](#)

**Antoisaa
yhdenvertaisuus- ja
tasa-arvosuunnittelua!**

OULU

29.9.2025

